

Dnes v čísle: Prezentace prvních výsledků
výzkumného centra

„Já té fakultě věřím...“

S prof. Z. Kučerou
o výtvarné tvorbě... a pak se stane, že vás
přijde políbit Múza...**Žurnál****17**

Ročník 10 • Vychází 23. února 2001

Katedra filozofie a patrologie CMTF UP byla pořadatelkou přednášky prof. Mikuláše Lobkowicze, ředitele Institutu pro studium střední a východní Evropy v Eichstättu (dříve rektora Univerzity v Mnichově a prezidenta Katolické univerzity v Eichstättu), který v úterý 20. 2. 2001 hovořil na téma **O původním smyslu metafyziky**. Prof. M. Lobkowicz se v roce 1994 jako první zhostil Vyroční přednášky k počtě J. L. Fischera.

-křp-, foto -tj-

Cena za celoživotní dílo AFO 2001: Agnès Vardová

Vědecká rada UP schválila na svém zasedání 19. 2. 2001 návrh na udělení *Ceny za celoživotní dílo* pro 36. ročník Academia film Olomouc 2001 režisérce Agnès Vardové „za mimořádný přínos v oblasti filmové dokumentární tvorby, v níž zpracovává přístup člověka k základním hodnotám života netradičními, novátorskými postupy“. Tato cena je udělována Vědeckou radou UP od roku 1998; jejím prvním držitelem se

tehdy stal významný švédský fotograf a kameraman Lennart Nilsson, který ji získal v rámci AFO 1999 jako výraz ocenění „mimořádného přínosu k rozvoji zkoumání lidského těla“; na 35. ročníku AFO 2000 byla *Cena za celoživotní dílo* udělena významnému českému režisérovi dokumentárních filmů Janu Špátovi.

Profil francouzské režisérky A. Vardové přinášíme v rubrice *Představujeme* ... na str. 3.

-red-

Z jednání Vědecké rady UP

V pondělí 19. 2. 2001 se poprvé v tomto roce sešla Vědecká rada UP. Na svém zasedání schválila návrh na **jmenování profesorem doc. RNDr. Ladislava Csontose, Ph. D.**, děkana Teologické fakulty Trnavské univerzity se sídlem v Bratislavě, v oboru teologie. S návrhem na jmenování seznámil členy VR UP děkan CMTF UP doc. P. Ambros. Kladně se vyjádřila rovněž v případě návrhu na **jmenování profesorem doc. RNDr. Ing. Petra Němce, DrSc.**, docenta Katedry matematiky České zemědělské univerzity v Praze, v oboru algebra a geometrie. Kandidáta představil prof. I. Chajda z PřF UP.

V další části jednání předložila rektorka UP prof. J. Mačáková členům VR UP výčet oborů pěstovaných na UP. Až na drobné vyhrady byl tento materiál akceptován.

Prorektor pro vědu a výzkum doc. M. Mašláň informoval přítomné o stavu vědy a výzkumu na UP. Pro rok 2001 získala UP 20 celorepublikových grantů, z toho 14 standardních a 6 postdoktorandských (viz také ŽUP č. 16). Z Fondu pro rozvoj vysokých škol získala univerzita 55 grantových projektů, což představuje padesátiprocentní úspěšnost. Z grantových finančních prostředků případně ročně na jednoho

Dokončení na str. 3

Na základě těchto údajů byl podle schválené metodiky (tj. zejména podle hodnocení studijních programů a tvůrčího výkonu) vypracován návrh vedení UP na rozdělení letošní státní dotace. V současné době návrh již prošel jednáním se zástupci fakult a na konci tohoto týdne bude předložen k posouzení ekonomické komisi Akademického senátu UP. Pokud nedojde během jednání k zásadním rozporům, měl by být návrh podle slov kvestora UP předložen AS UP na jeho zasedání 28. 2. 2001.

-mav-

Rektorka UP
si Vás dovoluje pozvat
na

slavnostní akty**promoce**

absolventů doktorského studijního programu
Lékařské fakulty, Filozofické fakulty,
Přírodovědecké fakulty, Pedagogické fakulty

a

předání jmenovacích dekretů docentům,
kteří se habilitovali na
Cyrilometodějské teologické fakultě,
Filozofické fakultě, Přírodovědecké fakultě,
Pedagogické fakultě.

Zasedání se uskuteční
v aule Filozofické fakulty UP
dne 1. března 2001 ve 14 hodin.
Prof. MUDr. & PhDr. Jana Mačáková, CSc.

Ve víru plesové sezóny

V sobotu 17. 2. 2001 se ve Slovanském domě konal Reprezentační ples Univerzity Palackého. V programu vystoupila taneční skupina *Mláďata Plus* z Olomouce a *Taneční soubor Vonica* ze Zlína (na snímku). Účastníci plesu, jichž se letos sešlo kolem tří set, měli možnost protančit večer za doprovodu *Formace Milana Ludvíka* či *Cimbálové muziky Slanina* s *přímášem Michalem Stupkou*. V dostatečném předstihu bylo také možno zakoupit lístky do tomboly; mezi hodnotné ceny patřily např. fotoaparát, koloběžka, maxidort či pečená krůta ...

-red-, foto -tj-

Centre for Comparative Cultural Studies
at Palacký University, Olomouc
is pleased to invite you again
to the next in the seminar series

Engaging in Integrating Europe

Our next seminar is

**POLICIES AND POLITICS
IN EUROPEAN
LANGUAGE TEACHING**

Prof. **Michael Byram**
Director of Research Students
Durham University, UK

Monday, February 26, 2001
15.00 pm, Aula FF UP
Křížkovského 10, Olomouc

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Stručně

Československá biologická společnost, pobočka v Olomouci a Ústav biologie LF UP pořádaly 23. 2. přednášku MUDr. V. Raclavského, Ph.D., s názvem **Zkušenosti ze studijního pobytu v Japonsku.**

***

V pátek 23. 2. navštívila Univerzitu Palackého rektorka partnerské University of Nebraska (Omaha) **Dr. Nancy Belcková** v doprovodu prorektora téže univerzity Dr. J. Bucka.

-red-

Rektorka Univerzity Palackého

ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčím dialog s posuzovateli jejich práce vyhláší

veřejnou literární soutěž pro studenty UP v oboru poezie, próza a drama.

Podmínky soutěže: předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se mini strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je **30. březen 2001.**

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena 2000 Kč, 2. cena 1500 Kč a 3. cena 1000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP. Výsledky soutěže budou vyhlášeny v **květnu 2001** a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zašlejte na adresu: sekretariát rektorky UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

-rup-

Jazykovědné sdružení zve

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení ČR zve na přednášku, kterou pod názvem *Slovotvorný model slovanského substantiva v diachronním a synchronním pojetí* přednese PhDr. Eva Pallasová, CSc. (FF MU Brno) ve středu 28. 2. 2001 v 16.30 hod. v tzv. velké učebně FF UP, Křížkovského 10 (přední trakt, 1. posch.). Úvodního slova se ujme prof. M. Komárek, DrSc.

-red-

Jen několik řádků

Dobré zprávy

Student Radek Orel dostal cenu za grafiku, Mgr. Václav Burian byl ozdoben Cenou Ferdinanda Peroutky, pracovníci Ústavu lékařské chemie a biochemie získali patent, rektorka se stala členkou předsednictva ČKR, dva naši absolventi se habilitovali, FTK oslavila 10. výročí, náš absolvent RNDr. Vladimír Divoký se vrátil z USA a vyšla mu práce v časopise s IF 10, naši absolventi oboru biofyzika jsou v USA velice úspěšní, Vydavatelství UP vydalo v lednu 27 titulů, studentka Jana Hradilová se prosadila svou prací do sborníku.

Pak že prý u nás dobré zprávy nejsou. O tom všem se psalo v ŽUP č. 15 a v číslech předcházejících je tomu obdobně. Vždy jde o události v intervalu týdne. Navzdory potížím si na UP nevedeme špatně. Jen se mi zdá, že se stále ještě ostýcháme dát najevo uspokojení a mít radost z úspěchů svých kolegů a spolupracovníků, třeba i z jiných fakult. K naší škodě, ovzduší na univerzitě by se tím mohlo hodně zlepšit.

M. Hejtmánek

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Prezentace prvních výsledků výzkumného centra

Ve dnech 7. – 9. 2. se na Univerzitě Palackého konalo sympozium Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty. Při příležitosti pracovního zasedání badatelů se zároveň Centrum poprvé představilo olomoucké veřejnosti. Slavnostní zahájení sympozia proběhlo v aule Centra Aletti za účasti řady vzácných hostů. Zadavatele projektu – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – zastupovala členka rady programu „výzkumná centra“ doc. L. Petráňová, CSc. Jménem Univerzity Palackého, která je hlavním nositelem tohoto výzkumného projektu, promluvil prorektor doc. M. Mašláň, CSc. Se slovy povzbuzení vystoupili zástupci spolunositelských institucí, prorektor Masarykovy univerzity v Brně prof. J. Fukač, CSc., a nový ředitel Ústavu pro klasická studia Akademie věd ČR PhDr. J. Beneš. Velmi zajímavou poznámku o textu a jeho životě v interpretaci komunikativního společenství přednesl doc. P. Ambros, Th.D., děkan CMTF UP, která je vykonavatelem projektu. Svou přítomností centrum dále podpořili proděkan FF MU prof. J. Kroupa, vedoucí sesterského Výzkumného centra pro optiku prof. J. Peřina, DrCs., bývalý ředitel Ústavu pro klasická studia AV ČR PhDr. M. Svatoš, CSc., zástupce Ústavu klasických studií FF MU v Brně prof. A. Bartoněk, CSc., zástupce Katedry historie FF UP prof. L. Hrabová, CSc., olomoucký světitel biskup Mons. J. Hrdlička a další hosté.

V první den sympozia vystoupili dva nejkoušenější badatelé centra, prof. J. Nechutová, CSc. (na snímku), která je spoluřešitelkou projektu a stojí v čele brněnské pobočky centra, a prof. P. Floss, vedoucí Kabinetu pro studium dějin filozofie středověku a renesance na FF UP. Prof. Nechutová se ve své přednášce *Středověký text jako svědek kulturní kontinuity* zabývala vztahem mezi antikou a středověkem a představila tři způsoby návaznosti mezi těmito obdobími. Středověcí autoři nejčastěji užívali antické myšlenky, literární formy či myšlenkové postupy, aniž by si byli vědomi starších předloh. Další formou je citování izolovaných vět antických autorů bez uvedení citace, často bez přihlídnutí k původnímu kontextu. Nejzácnější formou jsou potom citace, jak je známe dnes, tedy s uvedením citovaného autora a s ohledem na souvislosti textu. Přednáška prof. P. Flosse byla věnována pojmu struktura v 17. století, resp. jeho prehistorii v renesanční filozofii.

V dalších dvou dnech pokračovalo sympozium pracovním zasedáním. Ve třech intenzivních blocích postupně vystoupilo 22 badatelů centra, kteří své kolegy i další přítomné zájemce z řad pedagogů i studentů ve stručnosti seznámili se svými projekty, jejich zaměřením, aktuálním stavem práce a hlavními řešenými problémy. Připomeňme alespoň některé z nich.

Jednou z připravovaných edic bohemikálních latinských textů je projekt *Quadragesimale admontské*, na kterém společně pracují PhDr. D. Martinková, PhDr. Z. Silagiová, Mgr. H. Šedinová a PhDr. H. Florianová z Ústavu pro klasická studia Akademie věd ČR. Jedná se o sbírku postních kázání a exempl neznámého autora ze 14. století, která odrážejí stav tehdejší

společnosti a církve. Badatelky připravují edici textu, český překlad, poznámky a úvodní studii.

Živý zájem vzbudila zpráva Mgr. Z. Šira o projektu *Antologie z dějin matematiky*, který dobře dokumentuje interdisciplinární práci centra. Cílem tohoto projektu je připravit první českou čítanku z historie matematiky od nejstarších dob po renesanci, provázenou komentáři a originálními texty nejdůležitějších děl. Kromě domácích a zahraničních odborníků z oboru dějin matematiky se na projektu bude podílet řada překladatelů, protože antologie počítá s uvedením především řeckých, latinských a částečně i arabských textů. Úvodní studie potom nabídne nový pohled na tento obor všem, pro které matematika dosud byla spíše noční můrou.

Většinu projektů centra tvoří překlady a komentáře připravované pro ediční řadu *Knihovna středověké (a renesanční) tradice* v nakladatelství Oikumené Praha. Badatelé připravují dvojjazyčné vydání důležitých patristických, středověkých a renesančních textů, doprovázená úvodní studií a výkladovými poznámkami. Časové rozpětí těchto projektů sahá od počátku křesťanství až po 15. století. Namátkou jmenujme připravovaný překlad díla Klémenta z Alexandrie *Strómateis* (připravují M. Šedina, Mgr. J. Plátová a Mgr. V. Černušková), výbor z hagiografických práz sv. Jeronýma (připravuje PhDr. J. Šubrt), spisy opata Sugera ze Saint Denis, které zachycují stavbu první gotické katedrály (připravuje Mgr. I. Adámková) či vlivné dílo florentského platonismu druhé poloviny 15. stol., komentář k Platónovu dialogu *Symposion* od Marsilia Ficina (připravuje F. Karfík, Ph.D.).

V poslední den jednání prezentovali své projekty badatelé, kteří připravují odborné monografie. Zájem badatelů všech specializací vyvolal rozsáhlý projekt *Nauka o milosti církevních otců*, připravovaný pro nakladatelství Herder jako svazek *Handbuch der Dogmengeschichte*. Doc. L. Karfíková, Dr. theol., která tento projekt připravuje, nejprve stručně charakterizovala hlavní proudy nauky o milosti v rámci křesťanství, hlavní problémy, které toto téma přináší, a potom ilustrovala charakter svého projektu představením nauky významného teologa 4. století Athanáše z Alexandrie. Následná živá diskuse prokázala, že téma projektu je stále aktuální.

Na závěr sympozia se účastníci zamýšleli nad možnostmi prohloubení interdisciplinární spolupráce, posílení vzájemné informovanosti a nad zaměřením příštího sympozia centra, na které se můžeme těšit v příštím roce.

Milým a vítaným zpestřením náročného programu byla večerní prohlídka historických sálů olomouckého arcibiskupství s odborným výkladem, kterou účastníkům velmi laskavě zprostředkoval Mons. J. Hrdlička.

Mgr. V. Hušek, CMTF UP
Foto -tj-

Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie LF UP byla organizátorem **IV. olomouckých onkologických dnů**, které proběhly ve dnech 15. – 16. 2. 2001 v prostorách Dětské kliniky LF UP v Olomouci. V jejich průběhu zazněla mj. také přednáška Mgr. D. Konečné na téma „Změny psychiky v závislosti na onkologické léčbě a progresi nádorové choroby“.

Text a foto -tj-

UNIVERZITNÍ PRACOVISŤE INFORMUJÍ**Jezuitský konvikt v Galerii Caesar**

Název připravované výstavy v olomoucké galerii *Horká kaše 2* osloví patrně jenom pamětníky – zejména mezi studenty. *Horká kaše (1)* se totiž uskutečnila v květnu 1998, kdy jsme na čtyři dny otevřeli tehdy ještě prázdný a beznadějně mlčící jezuitský konvikt a olomoucké veřejnosti jsme jej poprvé představili jako vizi budoucího uměleckého a uměnovědného pracoviště UP. To už je hluboká minulost. V konviktu

Budova bývalého jezuitského konviktu kolem roku 1860

se dnes pilně pracuje a tehdejší málem utopická představa se naplňuje: do roka se konvikt navrátil univerzitnímu poslání.

Kdo do konviktu někdy vstoupil, ten dobře ví, že zde nemůže existovat „pouze škola“, tedy posluchárny, pracovny, ateliéry, dílny. Barokní stavební dispozice předurčuje obrovský objekt k tomu, aby se zároveň stal jedním z kulturních a uměleckých center Olomouce, kde se bude hrát divadlo, kde se budou konat filmová představení, koncerty, výstavy, konference, filmové a divadelní přehlídky. Jestliže se tedy někdy říká, že naše univerzita je uzavřeným městem ve městě, v případě konviktu tomu tak rozhodně nebude. Chcete-li se blíže seznámit s projektem revitalizace konviktu pro univerzitní poslání a s nynějším stavem prací, nabízíme vám tyto příležitosti:

– pondělí 26. 2. 2001, 18 hodin:

Vernisáž výstavy *Horká kaše 2* v Galerii Caesar, zahájení: rektorka UP prof. J. Mačáková, ČSc.

– středa 28. 2. 2001, 14.00–16 hodin:

Den otevřených dveří v jezuitském konviktu, prohlídka staveniště od přízemí do podkrovní s původním barokním trámovím.

Výstava potrvá do soboty 3. 3. 2001.

Doc. J. Štefanides, FF UP

PŘEDSTAVUJEME: AGNÈS VARDOVÁ

Agnès Vardová – mezi filmovými tvůrci uznávaná a přezdívaná jako „babička francouzské nové vlny“ – se filmové tvorbě věnuje již více než čtyřicet let.

Narodila se 30. 5. 1928 v Bruselu. Na pařížské Sorbonně vystudovala dějiny literatury a na Ecole du Louvre dějiny umění, zároveň absolvovala studium fotografie. Začala pracovat jako fotografka pro divadlo (zejména pro Théâtre Jean Vilar), záhy však profesi opustila a začala se věnovat filmové režii.

V roce 1954 Vardová absolvovala hraným snímkem *La Pointe courte*, v němž předznamenala zrod francouzské nové vlny. Od tohoto okamžiku střídavě natáčí dokumentární a hrané filmy, ve kterých se zabývá především těmito tématy: nezávislost ženy v současné společnosti, koexistence člověka s přírodou, potřeba hledání svobody... Formálně se Agnès Vardová přiklání k metodě *cinéma vérité*, přičemž se důsledně snaží uplatnit dokumentární techniky v celé své tvorbě, tedy i v hraném filmu.

Agnès Vardová v minulosti také několikrát navštívila Československo.

V roce 2000 natočila velmi úspěšný dokument *Les Glaneurs et la glaneuse*, který byl mj. oceněn Evropskou filmovou cenou za rok 2000 v kategorii Nejlepší dlouhometrážní dokumentární film.

Vybraná filmografie Agnès Vardové:

1954 *La Pointe courte*

1961 *Cleó de 5 à 7 / Cleo from 5 to 7*

1963 *Salut les Cubains*

1966 *Les créatures / The Creatures (Bytosti)*

1967 *Loin du Vietnam / Far from Vietnam (Daleko od Vietnamu)*

1975 *Daguerotypes*

1975 *Réponses de femmes (Odpovědi žen)*

1980 *Murs murs (Zdi)*

1995 *The Universe of Jacques Demy*

1995 *A Hundred and One Nights (Sto a jedna noc)*

2000 *Les Glaneurs et la glaneuse / The Gleaners and I* -*afo-*

**HABILITACE
A PROFESURY****Přírodovědecká fakulta UP**

Dne 27. 2. 2001 ve 13.30 hod. se na Katedře botaniky PříF UP v Olomouci-Hejčíně, ul. Šlechtitelů 11, učebna č. 504 uskuteční **habilitační přednáška Ing. Jaroslava Doležela, ČSc.**, na téma *Využití průtokové cytometrie pro analýzu genomu rostlin*.

Pedagogická fakulta UP

V úterý 6. 3. 2001 ve 14 hod. se na zasedání Vědecké rady PdF UP v aule hlavní budovy PdF UP uskuteční **řízení ke jmenování profesorem doc. PaedDr. Jána Jesenského, ČSc.**, vedoucího Katedry speciální pedagogiky PdF Univerzity Hradec Králové, v **oboru pedagogika**. Členy hodnotící komise budou prof. V. Kovářiček, ČSc. (PdF UP, předseda), prof. Š. Vašek, ČSc. (PdF UK Bratislava), prof. Z. Helus, DrSc. (PdF UK Praha), prof. V. Švec, ČSc. (PdF MU Brno), doc. L. Ludíková, ČSc. (PdF UP).

Kandidát vystoupí s veřejnou přednáškou na téma *Systém komprehenzivní andragogiky handicapovaných*.

-ano-

**ZPRÁVY, INFORMACE,
OZNÁMENÍ**

Lékařská fakulta UP v Olomouci vypisuje pro akademický rok 2001/02

přijímací řízení

do doktorského studijního programu v těchto studijních oborech:

	počet přijímaných studentů		
	prezenční forma	kombinovaná forma	forma dle dohody
– anatomie, histologie a embryologie	4	–	–
– buněčná a molekulární biologie	3	1	–
– epidemiologie	–	1	–
– farmakologie	2	–	–
– gynekologie a porodnictví	–	4	–
– lékařská biofyzika a zobrazovací technika v medicíně	1	–	–
– lékařská genetika	1	1	–
– lékařská imunologie	4	–	–
– lékařská mikrobiologie	–	1	–
– patologická anatomie a soudní lékařství	2	3	–
– pediatrie	4	1	–
– zobrazovací metody	–	3	–
– chirurgické obory	–	–	3
– lékařská chemie a biochemie	–	–	3
– neurologie	–	–	2
– stomatologie	–	–	2
– vnitřní lékařství	–	–	10

Tiskopis přihlášky a informace poskytnete studijní oddělení Děkanátu LF UP, tel. 068/5632013.

Termín podání přihlášky: 31. 5. 2001

Adresa pro podání přihlášky: Děkanát Lékařské fakulty UP v Olomouci, studijní oddělení, tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

-lfup-

Grantový program Vzdělávací nadace Jana Husa

Vzdělávací nadace Jana Husa (VNJH) vyhlašuje grantový program určený pro všechny typy neziskových organizací a veřejnoprávních institucí s názvem **Učící se společnost**. Jeho cílem je podpořit systematické řešení problému vzdělávání jako celoživotního procesu. Prioritami programu jsou: nové způsoby vedení a organizace vzdělávacích institucí a vzdělávání, vytvářející podmínky pro „učící se společnost“; rozvoj všech forem dalšího vzdělávání; rozvoj distančního vzdělávání; využití nových technologií ve vzdělávání; propojování vzdělávání a praxe; otevřenost vzdělávání, možnost periodických návratů do vzdělávacího procesu v průběhu celého života.

Žádosti o nadační příspěvek přijímá kancelář Vzdělávací nadace Jana Husa v Brně.

Žádosti přijímá nadace po celý rok, uzávěrka žádostí je 15. 9. 2001.

Adresa kanceláře Vzdělávací nadace Jana Husa: Joštova 10, 602 00 Brno, tel: +420 (5), 42 21 15 77, fax/modem: +420 (5) 42 21 15 81, internet: <http://www.vnjh.sk>.

-red-

Příležitost pro lyžaře

Akademik centrum FTK UP – Sekce TV oznamuje, že se uvolnila další místa na chatu Barborku v termínu od 3. do 10. 3. 2001 za cenu 2 395 Kč. Přihlášky je možno obdržet na FTK UP, tř. Míru 115, Olomouc-Neředín u Z. Vodrážkové, tel. 068/563 64 51, fax: 068/542 30 91, e-mail: vodrazko@ftknw.upol.cz nebo u PhDr. A. Orlové, tel.: 068/563 64 55.

-red-

Z jednání Vědecké rady UP

Dokončení ze str. 1

akademického pracovníka zhruba 50 000 Kč, přičemž celorepublikový průměr je 79 000 Kč. Grantová úspěšnost UP je vzrůstající, v porovnání s ostatními univerzitami však zatím stále pokulhává. Nedostatečná je účast naší univerzity na mezinárodních projektech. Prorektor UP doc. M. Mašláň navrhl zřídít tým profesionálních odborníků, kteří by obstarávali administrativní práci při žádostech o granty. Toto pracoviště by bylo financováno z prostředků MŠMT.

Vědecká rada UP schválila návrh na udělení *Ceny za celoživotní dílo Academia film Olomouc 2001*, kterou obdrží francouzská režisérka Agnès Vardová (viz také *Cena za celoživotní dílo...* na str. 1 a *Představujeme...* na této straně).

V diskusi byl probírán návrh na financování výzkumného projektu na téma emigrace z českých zemí v novověku, schválený VR FF UP. Předložený výzkumný záměr VR UP schválila a postoupila MŠMT.

Příští zasedání Vědecké rady UP se uskuteční 9. 4. 2001.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Program na podporu vyššího vzdělávání 2001

Nadace *Open Society Fund* a *Vzdělávací nadace Jana Husa* vyhlašují grantový program **Higher Education Support Program 2001** (*Program na podporu vyššího vzdělávání*) – otevřený grantový program určený pro vzdělávací instituce na vysokoškolské úrovni, jehož cílem je podpořit inovaci a rozvoj vzdělávání v humanitních a společenskovědních oborech.

V roce 2001 budou granty udělovány projektům především v těchto prioritních oblastech: další vzdělávání, distanční vzdělávání, vzdělávání učitelů, veřejná politika a veřejná správa, filantropická studia, administrativní a řízení neziskových organizací, administrativní a řízení vzdělávacích institucí, studium komunikace a médií, sociální politika a sociální práce, občanské vzdělávání k demokracii, k toleranci a k mezietnickému a mezikulturnímu porozumění, Evropská integrace.

Hodnocení a výběr projektů bude provádět správní rada Vzdělávací nadace Jana Husa na dvou zasedáních: v červnu a v listopadu 2001.

K zařazení žádosti na první zasedání je nutno odevzdat úplný projekt **do 16. 4. 2001** a na druhé zasedání **do 15. 9. 2001**.

Adresa kanceláře Vzdělávací nadace Jana Husa: Joštova 10, 602 00 Brno, tel. +420 (5) 42 21 15 77, fax/modem +420 (5) 42 21 15 81, e-mail vnjh@janhus.anet.cz, <http://www-vnjh.sk>.

-red-

Nabídka Akademického informačního centra

Akademické informační centrum (AIC) v Brně nabízí i v tomto semestru komplexní informace o možnostech zahraničního studia: poskytuje informace o možnostech studia v konkrétních zemích včetně kontaktů na VS po celém světě i na možné finanční zdroje a nabízí zpracované přehledy o studiu v jednotlivých zemích, informace o výměnných pobytech, brigádách a stáži. AIC rovněž radí při výběru školy a seznamuje s organizacemi poskytujícími stipendia, připravuje studijní materiály k mezinárodním jazykovým zkouškám (testy je možno si vyzkoušet na počítači v centru) a poskytuje množství publikací a katalogů, které je možno přímo na místě prostudovat.

V rámci své přednáškové činnosti připravilo AIC pro rok 2001 za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR přednášky o studiu v zemích Evropské unie, na březnu chystá rozsáhlý seminář zaměřený na studium v zahraničí všeobecně; na internetu je možné se během února zúčastnit čtyřhodinových diskusí a pro zájemce o složení mezinárodní jazykové zkoušky AIC připravilo seminář s názvem *Což takhle dát si TOEFL*.

Oznámení o všech akcích centra, aktuální nabídky stipendií a stáží, přehledy o jednotlivých zemích a další informace jsou k dispozici na internetové adrese www.ecn.cz/aic.

Kontakt: Akademické informační centrum, o.p.s., Komenského nám. 2, 662 43 Brno, tel: (05) 42 12 64 45, fax: (05) 42 12 64 65, e-mail: aic@ics.muni.cz.

L. Doubravová, ředitelka AIC

Objednávání jídel v menze

Menza SKM UP v rámci stálého zkvalitňování služeb nabízí možnost doobjednání vybraného druhu jídla ještě v den výdeje do 8.00 hod. Objednávky je možné uskutečnit na objednávacích snímačích i přes internet.

Dále byla prodloužena doba přípravy minutek v prostorách hlavní menzy. Minutky je možné objednat od pondělka do čtvrtka od 11 do 18 hod., v pátek mezi 11. a 14. hod.

Využijte prodloužené výdejní doby, vyhněte se delšímu čekání ve špičce.

-red-

ROZHOVOR

„Já tě fakultě věřím...“

Minulý týden si Fakulta tělesné kultury UP slavnostně připomněla desáté výročí svého založení. O jejím vzniku, vývoji a perspektivách jsem hovořila s děkanem FTK UP **prof. PhDr. Františkem Vavřinou, CSc.**:

Co vedlo k založení Fakulty tělesné kultury a kdo byl v této věci hlavním iniciátorem?

Myšlenka na vznik Fakulty tělesné kultury byla dlouhodobá. Tělesná výchova se na této univerzitě vyučovala již od roku 1946. Existovala Katedra tělesné výchovy na PdF, která připravovala budoucí učitele, další katedra patřila pod PřF, ta zajišťovala pohybové aktivity pro všechny studenty univerzity. Nápad založit samostatnou fakultu, která by se zabývala pohybem a s ním spojenými aktivitami, se v průběhu let objevil několikrát. Dva pokusy v tomto směru ztroskotaly, až v roce 1989 se naskytl další příležitost myšlenku prosadit. U zrodu fakulty stála celá řada osobností, nebyl to jeden člověk. Fakulta vznikla naprosto přirozeným způsobem, neboť tady bylo dostatečné pedagogické zázemí, něco kolem šedesáti kvalifikovaných vysokoškolských učitelů a materiální zázemí bylo rovněž na velmi dobré úrovni.

Fakultu jsme nazvali Fakulta tělesné kultury, protože její vzdělávací idea byla poněkud jiná než u pražské fakulty (Fakulta tělesné výchovy a sportu UK). Zatímco Praha je orientovaná na sport a trenérská studia, tak naše fakulta vznikla jako instituce se zaměřením na problematiku pohybu a zdraví. Fakulta odstartovala se čtyřmi studijními programy: tradiční obor učitelství tělesné výchovy (v kombinaci s obory na PřF nebo FF), fyzioterapie, aplikovaná tělesná výchova – obor, který vychovává specialisty pro práci se zdravotně postiženými a rekreologie, zabývající se volným časem.

Jak se změnila koncepce výuky se založením samostatné fakulty?

Koncepce výuky navázala na stávající úroveň. K důležitým a pozitivním změnám došlo v tom smyslu, že fakulta byla strukturována do specializovanějších pracovišť. Vzniklo sedm kateder, koncepce výuky byla detailnější a lépe odpovídala náplni studijních programů. K zásadní změně došlo se zavedením kreditního systému, který naše fakulta realizovala jako jedna z prvních a který umožňuje studentům vybrat si z velké nabídky předmětů. Další kvalitativní rozvoj fakulty proběhl v letech 1999–2000, kdy byly koncipovány nové bakalářské studijní programy a byla zahájena trenérská studia.

Jak jste již zmínil, se založením nové fakulty šlo ruku v ruce i otevření některých nových oborů (např. rekreologie, fyzioterapie). Jak hodnotíte jejich úroveň?

Já se domnívám, že to byl velice šťastný krok. Aby fakulta mohla existovat, musí mít jednooborová studia a ta jsou v případě naší fakulty klíčem úspěchu. Jejich úroveň je velmi vysoká, v tomto směru jsme skutečně přední pracoviště v České republice. Například rekreologie se v Praze vůbec nestuduje. Velmi dobrou pověst má fyzioterapie, a to jednak vysokou odbornou úroveň studia a pak také uplatněním absolventů, kteří jsou v praxi velmi ceněni. Na fakultě vzniklo tzv. RRR centrum (rehabilitace, rekondice, regenerace), kde naši pracovníci i studenti v rámci svého studia poskytují zdravotní služby pacientům. Toto pracoviště má v olomouckém regionu vysoký kredit. Studenti mají tedy už od počátku studia velmi blízko k praxi.

Sledujete zda a v jakých odvětvích nacházejí uplatnění absolventi vaší fakulty?

Pochopitelně záleží na studijním programu. U učitelství není žádný problém, trochu napjatí jsme byli u rekreologů. Ukázalo se však, že studium rekreologie připravuje naše studenty všestranně a ti lidé se uplatňují v nejrůznějších profesích, pracují ve fitcentrech, v oblasti cestovního ruchu, realizují se v podnikatelské sféře. Studium tohoto oboru poskytuje jeho

posluchačům základy managementu, rozvíjí kreativitu a komunikaci. Myslím, že jde o velmi perspektivní obor.

Jaké je postavení FTK v celorepublikovém kontextu a jak spolupracuje se zahraničím?

Celorepublikový kontext, to je pražská fakulta a musím říci, že Praha nás bere jako rovnoprávnou fakultu na vysoké úrovni. To není jen můj subjektivní názor, soudím podle reakcí lidí z venku. Obecně se říká, že naše fakulta má větší dynamiku. Je to pochopitelné, neboť když něco začíná, jde vše daleko rychleji dopředu.

Naše zahraniční spolupráce je velmi plodná, máme něco kolem čtyřiceti aktivních zahraničních kontaktů s různými univerzitními pracovišti. Členové naší fakulty přednášejí v zahraničí, pořádáme výměnné stáže pro studenty. V mezinárodním kontextu jsme, myslím si, velmi dobře připraveni pro vstup do EU.

Jak je na tom FTK s výzkumnou činností?

To je jedna z důležitých oblastí fakulty. Chceme-li být univerzitní fakultou, pak musíme splňovat všechny předpoklady takové instituce. Jedním z těchto rozhodujících předpokladů je právě výzkum. Akreditační a evaluační komise přiléhá z 80 % právě k těmto kritériím. V tomto ohledu udělala fakulta velký krok vpřed z hlediska publikačních aktivit, z hlediska pořádání konferencí. Vyprofilovala se velká mezinárodní konference „Pohyb a zdraví“, kterou pořádáme každé dva roky. Jednotlivá pracoviště pořádají konference na národní i mezinárodní úrovni. Máme řadu grantů... Myslím si, že v tomto bodě se nemusíme za nic stydět.

Dozvěděla jsem se, že vaším snem je výstavba sportovního areálu v Neředině. Jak je tato myšlenka daleko?

Tato idea není pouze fakulní a univerzitní, ale byla akceptována také městem. Podařila se jedna zásadní věc: tuto myšlenku jsme dostali do územního plánu rozvoje města Olomouce čili v tomto prostoru nemůže být postaveno již nic jiného. Jsou vypracovány urbanistické studie, chybí pouze peníze. Projekt má svou logiku, neboť v tomto areálu bude brzy bydlet asi tisícovka studentů, sídlí zde naše fakulta. Taková koncentrace vyžaduje podle mého názoru své sportovní-rekreační zázemí. Projekt by měl sloužit nejen studentům FTK, ale celé univerzitě a také veřejnosti.

Co byste popřál vaší fakultě do budoucna?

Přál bych jí, aby pokračovala v tempu, které nasadila. Aby jí vydrželo nadšení pro věc. To ovšem závisí na generacích, které přijdou a které budou odpovědné za další vývoj fakulty. Pak bych jí přál, aby se jí dařilo v tom, co dělá fakultu fakultou. Aby měla vysoký a kvalitní výzkum, aby zde byly atraktivní a kvalitní studijní programy, které budou přitahovat studenty. Já této fakultě věřím...

Za rozhovor poděkovala

A. Novobilská.
Foto archiv FTK

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP**Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty (II)**

V minulém čísle Žurnálu UP jsme našim čtenářům nabídli rozhovor s doc. L. Karfíkovou, Dr. theol., (CMTF UP) – hlavní řešitelkou projektu jednoho ze dvou výzkumných center UP, jejichž návrhy byly přijaty v rámci pětiletého programu MSMT Výzkumná centra; v dnešním čísle přinášíme dokončení:

Jaký je počet a průměrný věk pracovníků?

Na projektu se v roce 2000 podílelo celkem 25 badatelů, z toho 12 jako kmenoví pracovníci (s úvazkem 0,7–1,0), 10 kmenových pracovníků je ve věku do 35 let. V tomto roce přistoupili čtyři kmenoví zaměstnanci, tři z nich do 35 let. Průměrný věk kmenových pracovníků je cca 31 let.

Je vzhledem k účasti mladých vědeckých pracovníků Centrum propojeno s doktorskými studijními programy?

Ano, Centrum přímo navazuje na doktorandské studium latinské medievalistiky, které probíhá pod vedením prof. J. Nechutové na FF MU v Brně, jak o něm již byla řeč. V současné době jsou v doktorandském studiu latinské medievalistiky čtyři interní a jedenáct externích doktorandů, sedm z nich se zapojilo do Centra jako kmenoví zaměstnanci. Jedna doktorandka studuje na Historickém ústavu FF MU, v Kabinetu pro studium středověké a renesanční filozofie na FF UP studují dva doktorandi, kteří by měli absolvovat během letošního roku, jeden doktorand Centra studuje v oboru systematické teologie na CMTF UP (specializace filozofie), jeden na Ústavu filozofie a religionistiky FF UK, jeden na MFF UK v Praze. S většinou těchto absolventů Centrum i do budoucna počítá jako s kmenovými zaměstnanci.

Jaké výstupy z výzkumné práce centra lze v nejbližší budoucnosti očekávat?

Centrum shromažďuje a koordinuje dílčí projekty jednotlivých badatelů a badatelských týmů a připravuje jejich publikaci. Jedná se o edice, komentované překlady a odborné monografie, které tvoří pokračování řady Fontes Latini Bohemorum a Knihovna středověké tradice v nakladatelství Oikúmené Praha.

Jak jste jako řešitelka projektu spokojena se „startem“ výzkumného centra a jakou máte dlouhodobější vizi?

Práce Centra spočívá v dílčích projektech, které připravují jednotliví badatelé nebo badatelské týmy. Centrum jim chce vlastně jen poskytnout zázemí pro jejich práci: jak příležitost mezioborové výměny a zahraničních kontaktů, tak i zázemí hmotné. Za půl roku trvání projektu se nám podařilo uvést do provozu pobočky Centra v Olomouci, Brně a Praze, zařídit tři nové rozlehlé pracovny v Brně a Olomouci určené pro mladé badatele Centra, vybavené počítači, internetem a zatím základními příručkami či literaturou potřebnou k jednotlivým projektům. Velmi nákladná byla koupě licence na databázi Patrologia Latina,

která je nyní na UP k dispozici čtyřem současně pracujícím uživatelům. Podařilo se také zařídit hlavní sekretariát Centra, který sídlí v Olomouci v prostorách Rektorátu UP. Přes počáteční nejasnosti administrativního rázu, které projekt provázely a stály mnoho sil a času, jsem se startem projektu velmi spokojena. Rovněž si velmi vážím pomoci, které se nám dostává od UP i od CMTF, která je vykonavatelem projektu.

Dílčí projekty Centra:

a) edice latinských bohemikálních textů

Quadragesimale admontské

Kříštan z Prachatic – Computus chirometricalis

Jindřich z Bitterfeldu – Vybrané traktáty

Matheus de Cracovia – Proposicio pro canonizacione beate Birgide – Revelaciones beate Birgide de passione Cristi

b) komentované překlady

Tertullianus – De spectaculis

Klément Alexandrijský – Stromateis

Origenés – De principiis

Basil z Caesareje – In Hexaemeron

Hagiografické prózy sv. Jeronýma (Vita Malchi monachi captivi, Vita Hilarionis, Vita Pauli primi eremite)

Výbor z dopisů sv. Jeronýma

Aurelius Augustinus – De doctrina Christiana

Isidor z Sevilly – Etymologie (zbyvajících knihy)

Hrotsvitha z Gandersheimu – Gallicanus I, II; Pafnutius; Sapientia

Hildegarda z Bingen – Physica: De avibus

Suger ze Saint Denis – De administratione – De consecratione

Bernard z Clairvaux – De gratia et libero arbitrio

Bonaventura – De reductione artium ad theologiam

Dante Alighieri – De vulgari eloquentia

Francesco Petrarca – Itinerarium ad Domini nostri Iesu

Marsilio Ficino – De amore

c) odborné monografie

Gnadenlehre in der Schrift und Patristik

Arianismus – monografie a výbor z textů

Čítanka z dějin matematiky

Počátky latinsky psané křesťanské literatury

Spirituální komponenty evropské kultury (dějiny mnišství)

Člověk jako mikrokosmos v díle Řehoře z Nyssy

Nauka o poznání Tomáše Akvinského

Teorie poznání ve starší františkánské škole

Vývoj logického myšlení v českých zemích od 14. do 17. století

Nauka o kontrakci Mikuláše Kusánského

Myšlení J. A. Komenského a pojem struktury v 17. století

(Podrobnosti viz <http://www.centrum-texty.upol.cz>)

Připravila

V. Mazochová

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

S následující otázkou jsme se obrátili na **Mgr. R. Kulu** z Filozofické fakulty UP v souvislosti s jeho rezignací na členství v Akademickém senátu UP (viz informace v ŽUP č. 16):

Jaké důvody vás vedly k rezignaci na funkci senátora?

Mgr. R. Kula: *K mé rezignaci mne vedlo několik důvodů:*

1. Časové důvody – jsem dojíždějící, píše disertaci, vyvíjím mnoho dalších aktivit atd. To je asi ten nejpodstatnější.

2. Z časových důvodů jsem se nemohl dostatečně připravovat na zasedání Senátu; v této době se schvalují důležité dokumenty (Statut UP, Pracovní řád...), neměl jsem bohužel čas si je důkladně

prostudovat a mé hlasování „pro“ nebo „proti“, resp. hlasování o úpravách předložených dokumentů by nebylo seriózní a kompetentní.

3. Nebyl jsem dostatečně „tvrdý“ vůči vedení UP, abych prosadil alespoň některé zájmy akademické obce (jak jsem slíbil při volbách) – například odstranění zbytečné byrokratické ...

4. Nebyl jsem spokojen se způsobem projednávání některých dokumentů, které má Senát schvalovat – stávalo se, že členové Senátu obdrželi materiály těsně před zasedáním, nikoliv v dostatečném předstihu, a neměli čas si je prostudovat ...

5. Nelíbí se mi, že některá nařízení, která sice Senát neschvaluje (není to v jeho kompetenci), ale dotýkají se všech členů akademické obce UP, nejsou dána Senátu alespoň na vědomí ...

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ**Veřejná soutěž**

Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (NÚJH) vypisuje veřejnou soutěž o získání individuálního nadačního příspěvku (stipendia) k vytvoření nebo dokončení původních badatelských prací, které překračují rámec již dosažených poznatků o českém národním hospodářství, jeho historických i společenských souvislostech a problémech s ním souvisejících. Přednost mají práce s tematikou, která je významná pro současný stav a budoucí vývoj naší společnosti. Rada NÚJH nepřijímá do této soutěže projekty sborníků nebo učebních textů.

Pro usnadnění orientace zájemců o účast v soutěži byly stanoveny tematické okruhy, jímž by měla být věnována zvláštní pozornost (rada NÚJH však nevylučuje ani další vhodná témata navržená žadateli, pokud odpovídají poslání ústavu).

Okruhy hlavního tématu – *Role manažera v nezávislém prostoru*: strukturální institucionální proměny a modernizace českého národního hospodářství; problémy perspektivy, efektivnosti a výkonové orientace českého národního hospodářství v podmínkách evropské integrace a globalizace národních ekonomik; vztah státu, občanské společnosti a jednotlivce (role státu v současné době, problémy intolerance a tolerance ve společnosti, rovnost příležitostí, ochrana občana a jeho práv); transformace správního aparátu v České republice; etapy vývoje našeho národního hospodářství, průběh a řešení náhlých změn, jejich příčiny a důsledky; vývoj a stav válečného hospodářství v letech 1939–1945; etnická struktura kapitálové tvorby v českých zemích; postavení rodin s dětmi, jejich příjmová a sociální úroveň v současném období transformace v České republice; chudoba, ohrožení chudobou a nezaměstnanost; sociální a ekonomické souvislosti vstupu do EU; společenské souvislosti pracovního uplatnění zahraničních dělníků v české ekonomice; 100 let organizace nadační činnosti Josefa Hlávky.

Termín zaslání přihlášek je do 15. 3. 2001.

Přihlášky je možno zaslat poštou, faxem nebo doručit osobně na adresu: Nadace „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ (Národohospodářský ústav), Voďčičkova 17, 110 Praha 1.

Bližší informace podá PhDr. D. Rýdlová, tel. 02/24 94 87 52, 02/24 94 76 91, fax 02/24 94 76 90, internet www.hlavkovanadace.cz.

-red-

Rekreace na Pastvinách

Fakulta tělesné kultury UP rozšiřuje nabídku rekreace pro zaměstnance UP ve středisku Pastviny, a to v termínu od 30. 6. do 7. 7. 2001. Pro zájemce je nabízeno ubytování v pěti- a čtyřlůžkových buňkách „dolního tábora“. Stravu zajišťuje kuchyně střediska 4× denně.

Bližší informace podá p. Pecháček, tel. 563 6020.

-red-

Oprava a upozornění

Prosíme čtenáře, aby si opravili adresu, kterou uvedl Žurnál UP ve svém minulém čísle (č. 16, str. 1) jako přístup na internetové stránky *Cesty do pekel vysokého školství* nepřesně; správné znění je www.webgate.cz/sos.

Omlouváme se.

Zároveň tlumočíme upozornění autorů zmíněné stránky, že na *Cestě do pekel vysokého školství* se ještě stále pracuje; zájemci o publikování zajímavých materiálů, které souvisí s danou problematikou, mohou texty a informace zasílat na adresu: kula@ffnw.upol.cz.

Redakce Žurnálu UP

Z UMĚLECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP

S prof. Z. Kučerou o výtvarné tvorbě, Klubu konkréťistů a iracionalitě úhlopříčky čtverce

Ve snaze rozšířit spektrum univerzitních pracovišť, s jejichž tvůrčími výsledky chce Žurnál UP seznamovat univerzitní veřejnost, připravila redakce Žurnálu UP ve spolupráci s redakční radou novou nepravidelnou rubriku, která dostala název *Z uměleckých pracovišť UP*. Měla by se postupně stát rovnocenným protějškem k již zavedené rubrice *Z vědeckých pracovišť UP* a zprostředkovávat výsledky tvůrčí práce, která se na UP pěstuje – vedle vědy a výzkumu – v oblasti umění a uměleckých aktivit.

Vstup do této – pro Žurnál UP zatím neprobádané tematicky – nám na samém začátku velmi usnadnili zástupci Katedry výtvarné výchovy PdF UP, jejichž vstřícný postoj a aktivní účast na přípravě obsahové náplně rubriky umožnil prezentovat na počátku tohoto semestru první z chystaných portrétů:

Prof. Zdeněk Kučera (1935) působil po studiích na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci v letech 1967–1992 na Ostravsku, od roku 1992 vyučuje na Katedře výtvarné výchovy PdF UP.

Mohl byste přiblížit svou tvorbu a její prezentaci v posledních letech?

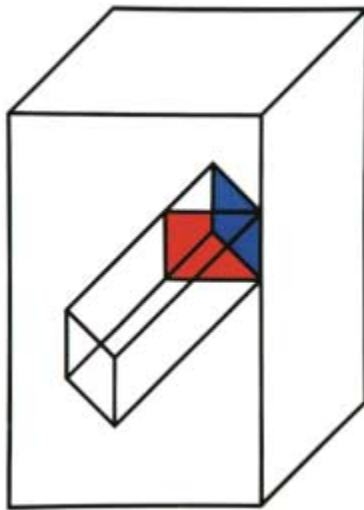
V loňském roce mám za sebou tři samostatné výstavy (obrazy v galerii Caesar, grafiku v galerii Spirála v Havířově a obrazy i grafiku v krnovském muzeu) a řadu účastí na výstavách v České republice i zahraničí. Z těch významnějších bych jmenoval výstavu *Constructive Art in Europe*, která proběhla ve francouzském Strasburku a německém Etlingenu, výstavu *Klubu konkréťistů v Národním technickém muzeu*? – NTM v Praze a Českou serigrafii v Domě umění ve Zlíně. Kromě pedagogické činnosti na KVV PdF pracuji na realizaci dřevěných objektů, které bych chtěl prezentovat spolu s novými obrazy na nějaké výstavě v tomto roce. Před několika týdny jsem dokončil grafický list pro výstavu a soutěž *Grafika roku 2000*.

Je vidět, že rozsah vaší výtvarné činnosti je velký. Ve které oblasti výtvarné práce je těžiště vaší tvorby?

Jak je patrné z předcházející odpovědi, zabývám se v současné době malbou, grafikou i trojrozměrnými objekty. Musím ovšem přihlížet k ekonomickým aspektům. To znamená, že dnes nemohu našetřit na odlití sochy do bronzu nebo zaplatit kameníkovi, a pak díla skladovat někde v garáži, protože v současné době je toto „zboží“ de facto neprodejně. Grafika a malba nevyžaduje od autora tak velké investice do materiálu a výrovy nezabírají tolik místa ani v mém bytě 1+1. To vede k tomu, že plošných výtvorů přibývá více než prostorových. Ve všech však řeším v podstatě podobnou problematiku: prostor a iluzi prostoru. Zároveň se snažím hledat a nalézt elementární výtvarné prostředky. Proto se stal mým jazykem „jazyk geometrie“. Znamená to, že převládajícím východiskem se pro mne stala racionální rozvaha, výpočet, projekt nebo koncept. Přiznávám se bez mučení, že mne síla a možnosti lidského rozumu fascinují i v mimouměleckých oblastech. Objevy vědy a techniky ve fyzice, astronomii a dalších oborech jsou manifestací velikosti člověka. To je myslím i v době, která preferuje všelijaké proutkaření, léčitelství, horoskopování, mystiku a další tajemné „vědy“, neoddiskutovatelné. Racionální tendence zvláště v českém umění neměly nikdy moc na různých ustlání. I vlivem tradice byla ochotněji přijímána díla charakteru imaginativního a romantického, na první pohled plná skrytých významů a tajemna. Jen málokdo si uvědomil, jak velkou iracionalitu představuje úhlopříčka čtverce. Trnitá cesta okoušená normalizační érou však nemusí končit v bažinách.

Co vaše příslušnost k uměleckým spolkům a skupinám?

Koncem šedesátých let se objevil v Klubu výtvarníků v suterénu Domu umění v Ostravě teoretik Arsén Pohribný s projektem založení výtvarné skupiny přesahující regiony i pražské centrum. Zrodil se Klub konkréťistů (KK). Šťastnou náhodou jsem se k tomu připojil a z počátku jako host, později jako člen s KK vystavoval. Již na první výstavě KK v Oblastní galerii Vysociny se objevila řada významných umělců našich

Z. Kučera: Bez názvu

i zahraničních. Slibný start násilně ukončila tzv. normalizace. Někteří umělci emigrovali (včetně zakladatele A. Pohribného), jiní nesměli vystavovat. K těm jsem se zařadil i já. Po nuceném odchodu z ostravské

PdF jsem učil na různých školách na Karvinsku a intenzivně pracoval ve svém havířovském ateliéru. Jedinou možností ukázat něco ze své tvorby bylo „ilegálně“ posílat grafické listy poštou do zahraničí. Osobním úspěchem se tak stala moje účast na Mezinárodním bienále grafiky v Lublani nebo účast na Arte Sistemático y Constructivo v Madridu. V současné době jsem členem Spolku olomouckých výtvarníků, Sdružení českých grafiků „František Kupka“ a samozřejmě také olomoucké sekce obnoveného Klubu konkréťistů 2, která se loni představila výstavou v NTM v Praze a olomoucké veřejnosti v galerii Informačního centra UP ve Zbrojnici.

Ohlédnete-li se za svou dlouholetou uměleckou a pedagogickou činnost, co se vám podařilo, z čeho máte radost?

Za více než čtyřiačtyřicet let pedagogického působení ve sféře výtvarného školství jsem snad přivedl k lásce k umění aspoň několik svých žáků a studentů. Někteří se stali docela výbornými výtvarnými pedagogy (i na vysokých školách), někteří úspěšnými výtvarníky nebo galeristy. Několik mých sochařských realizací ještě nepodlehlo vandalům ani kyselým dešťům a pár obrazů, soch a grafik je možné vidět ve sbírkách muzeí a galerií u nás i v zahraničí. Nevím, je-li to moc, nebo málo, ale prožil jsem krásný život a doufám, že ještě něco vysochám nebo namaluji.

Rozhovor připravila

doc. H. Myslivečková, CSc.

VZPOMÍNKY

Prof. Bedřich Rozehnal – osobnost české architektury

Mezi třemi architekty, jmenované na sklonku uplynulého roku Českou komorou architektury jako osobnosti, které se zvláště významně zasloužily svým dílem a charakterními postoji o rozvoj české architektury, byl také profesor brněnské VUT Bedřich Rozehnal (1902–1984). Připomínáme ho zde proto, že jeho dílo je spojeno i s rozvojem olomoucké klinické nemocnice. Po úspěchu jeho první zdravotnické stavby „Domu útěchy“ pro léčbu zářením na Žlutém kopci v Brně se v druhé polovině třicátých let na tuto typologickou oblast specializoval a je jeho velkou zásluhou, že se stavbami nemocnic v Novém Městě na Moravě, Kroměříži, Kyjově, Dačicích, Třebíči, Hodoníně, některými pavilony v Hranicích a hospodářskými budovami a kotelny v Uherském Hradišti, jihlavské psychiatrii, Přerově, Vsetíně a jinde dostala naše zdravotnická péče v průběhu čtyřicátých let na evropskou úroveň.

V letech 1938–1951 projektoval B. Rozehnal řadu úloh také pro Olomouc. Nejprve těsně před válkou nerealizovanou prosekuru a v roce 1940 vypracoval generální plán přestavby olomoucké zemské nemocnice s novým vstupem od Hněvotinské ulice. Z tohoto plánu vzešlo definitivní umístění hospodářské budovy, prádelny a jídelny, jehož první návrh vznikl za války, realizační projekt však na konci čtyřicátých let. Přátelství s šéfem chirurgie profesorem Vladislavem Rapantem, s nímž se Rozehnal znal od studentských let a zejména z doby jeho působení v Kyjově, vedlo k přestavbě olomoucké chirurgie v roce 1951 – starší si na tuto podobu chirurgické kliniky s nenápadnou rozehnalovskou elegancí vestibulu chirurgie, jak fungovala před poslední přestavbou, ještě pamatují.

Rozehnalovo mimořádné dílo vyvrcholilo stavbou dětské klinické nemocnice v Brně-Černých Polích (1947–1953), v té době jedné z nejkrásnějších nemocnic v Evropě, jejíž úroveň vyzdvihl i slavný pařížský architekt Le Corbusier. Jeho tvorba měla být završena klinickou nemocnicí v Brně-Bohunicích, uskutečnění původního projektu z roku 1948 však zabránil únorový puč.

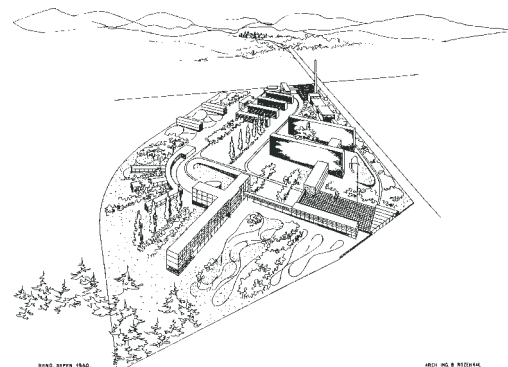
V padesátých letech se Rozehnal odmítl přizpůsobit doktríně tzv. socialistického realis-

mu a nakonec byl po ostudném procesu odsouzen a v letech 1960–1962 uvězněn na Pankráci.

Ale i tam, v tzv. Basoprojektu, navrhl několik mimořádně zajímavých staveb jako drůbežárnu v Xaverově, restauraci v Hloubětíně a výzkumný ústav v Běchovicích, které se podle projektu tohoto vězně režimu postavily. Paradoxem je, že ve vězení pracoval i na projektu vládního hotelu pro přehradu Orlik. Na svobodu se dostal po intervenci svých přátel houslisty Alexandera Plocka a pianisty Josefa Páleníčka na nejvyšších místech osvobodujícím dekretem prezidenta Novotného. Pražské jaro 1968 přivedlo prof. Rozehnal zpět na školu architektury VUT v Brně, ale jen na krátkou dobu – v roce 1971 musel v normalizační etapě fakultu opět opustit. Jedině zásluhou prof. Bezdíčka (ministra školství v roce 1968) a ředitele brněnského KÚNZ dr. J. Plachety našel azyl v investičním oddělení brněnské krajské nemocnice, kde se až do své smrti zabýval ideálními studii a přestavbami zdravotnických zařízení.

Odkaz Bedřicha Rozehнала si připomeňme jeho generálním plánem olomoucké zemské nemocnice z roku 1940.

Prof. V. Šlapeta, DrSc.,
CVUT Praha

B. Rozehnal: generální plán zemské klinické nemocnice v Olomouci, 1940

OTÁZKY PRO: PRODĚKANA PF UP JUDR. A. KOMENDU, PH.D.

Dne 7. 2. schválila vláda ČR program rozvoje vzdělávání v České republice, tzv. *Bílou knihu*, která má výrazně změnit tvář budoucí podoby školství a celé vzdělávací soustavy. Nová koncepce navrhuje podle svých autorů řadu změn ve způsobu výuky a výchovy žáků a studentů, výrazně se dotýká i pedagogických pracovníků a formuluje cíle i strategii rozvoje školství a vzdělávání v České republice v horizontu roku 2005 a s výhledy až za rok 2010.

Při této příležitosti jsme se obrátili na představitel vedení UP s následující otázkou:

Ovlivní přijetí Bílé knihy budoucnost olomoucké univerzity a jejích fakult – a pokud ano, jak?

JUDr. A. Komenda, proděkan Právnické fakulty UP: *Bylo by příliš laciné na uvedenou otázku odpovědět, že nikoli, a to proto, že se nejedná o právně závazný dokument. Snižovat význam Bílé knihy, tedy „Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice“, jak zní název oficiálně, by nebylo na místě. Jedná se o dokument závažný a potřebný, opřený o analytické zhodnocení dosavadního vývoje českého školství a přibližující naší vzdělávací soustavu evropským standardům. Pod většinu závěrů a doporučení tohoto programu se lze, domnívám se, s čistým svědomím podepsat. Jedná se ovšem a pouze o program, který je v praxi třeba prosadit a těch „ale“ se v této souvislosti objevuje celá řada.*

Dosavadní vývoj, alespoň vysokého školství, nebyl po roce 1989 veden nějakou koncepcí, ale spíše antikoncepcí, mající jakýmkoli snahám o účinný rozvoj vzdělanosti zabránit. Lze konstatovat, že v mnoha ohledech byla tato antikoncepce úspěšná. Snaha současného Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (a tím i vlády) o změnu statu quo se nutně jeví jako nevěrohodná, protože se na této devastaci aktivně podílelo a podílí, i když ne v takovém rozsahu jako předcházející vlády (což je ale pravděpodobně dáno pouze kratší dobou výkonu státní moci).

Je rozdíl mít pouze program anebo zároveň mít i koncepci, jak tento program prosadit. Nepodezírám ministerstvo z toho, že tuto představu nemá, nicméně to, „jak to všechno udělat“, postrádám. Bílá kniha je deskriptivní a vizí zároveň. Aby nezůstala pouze jakousi interní normativní směrnice, zavazující toliko vládu, anebo koncepci, na kterou za pár let bude padat prach v archivu, je nutné tento program převést z ideologické a proklamativní roviny do podoby právní, tedy do novelizací příslušných právních předpisů. Bylo by to žádoucí i z toho důvodu, že časový horizont, nastavený pro realizaci programu na rok 2005, není příliš vzdálen. Zatím však ministerstvo vládě předložilo (a to několik měsíců před schválením Bílé knihy) návrh tzv. školského zákona; návrhy novelizace dalších příslušných „školských“ zákonů (a tedy i zákona o vysokých školách) však chybí. A i v případě, že vláda předloží příslušné návrhy novel, není jisté, zda Parlamentem budou přijaty. Součástí předkládaných novel zákonů je totiž tzv. důvodová zpráva a spolu s ní i předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované úpravy, tedy konkretizace toho, co

a kolik bude stát: jinými slovy konstatování, zda na to vůbec máme, a v případě, že ne, kde nalézt finanční zdroje k tomu, aby příslušná ustanovení zákona bylo vůbec možné v praxi realizovat.

V živé paměti ještě máme hysterickou odezvu MŠMT na poslední návrh novelizace zákona o vysokých školách (návrh poslance P. Matějů a dalších: projednání této novely ve druhém kole čtení zákona bylo navrženo na pořad 34. schůze Poslanecké sněmovny, která začíná 20. února). Reakce se týkala zejména možnosti „zpoplatnit“ ty programy celoživotního vzdělávání, které by zároveň byly akreditovanými studijními programy. Tato snaha byla kvalifikována jako pokus o zavedení školného. Je významné, že Bílá kniha se ke školnému taktně nevyjadřuje, takže lze důvodně předpokládat, že se v budoucnu s jeho zavedením nepočítá. Pokud se však radikálně nelepší financování vysokých škol (čemuž lze po dosavadních zkušenostech těžko věřit), pak se i deklarovaná podpora bakalářským programům, distančním studiím a celoživotnímu vzdělávání jeví jako iluzorní a nevěrohodná. Jak jinak to nazvat za situace, kdy proti sobě stojí účastník celoživotního vzdělávání, který si je ochoten příslušný typ vzdělávacího programu hradit, protože ví, že se mu tato investice v budoucnu vyplatí, a vzdělávací instituce, která je sice ochotná klientovi vzdělání poskytnout, ale nemůže, protože pro kvalitní zabezpečení takového programu nemá dostatek finančních zdrojů? Úhradu nákladů nelze na účastnících oficiálně požadovat, vy prostředky nemáte a ministerstvo vám je neposkytne. Tuto skutečnost můžeme dokumentovat na celé řadě projektů vztahujících se právě k programům distančního a celoživotního vzdělávání, o jejichž podporu PF UP v minulosti usilovala. I když projekty byly ve většině případů hodnoceny jako výborné, neziskaly podporu pro „velkou finanční náročnost“. V této souvislosti jako paradoxní působil posudek, který jeden z předkládaných (a následně zamítnutých) programů hodnotil sice známou výborně, ale zároveň mu vytykal „nízký rozpočet“.

Nejsem rovněž naivní, abych se domníval, že vše se vyřeší tím, když se programové cíle Bílé knihy podarí vtělit do příslušných zákonů. Nakonec vždy vše záleží na lidech, na jejich schopnostech, ale zároveň i ochotě se v určité záležitosti angažovat. Konfucius pravil, že ten, kdo chce něco změnit, musí nejprve začít sám u sebe. Bezesporu měl pravdu, ale i on poznal, jak nesnadné je tuto myšlenku prosadit v tehdejší zbyrokratizované Číně. A to ještě neznal prostřední soudobých univerzit. K čemu je v praxi dobrý zákon, když se při jeho realizaci hledají argumenty „proč určitá věc nejde“, namísto toho, aby se hledalo „jak by mohla jít“?

Domnívám se, že svazovat budoucnost jakékoli univerzity či fakulty s existencí koncepčního dokumentu MŠMT, byť by byl zásadní povahy, je podceněním role vysokých škol v naší společnosti. Bílá kniha v těch částech, které se bezprostředně dotýkají vysokého školství (terciárního vzdělávání a souvi-

jejícího vzdělávání dospělých), neřká fakticky nic nového, co by člověk pohybující se v této oblasti již dlouho nevěděl, eventuálně se podobným směrem sám neorientoval. Vysoké školy daleko více než školy základní a střední byly již v minulosti finanční politikou státu „donuceny“ hledat alternativní zdroje svých příjmů. A jedním z těchto zdrojů je samozřejmě oblast jak dalšího a celoživotního vzdělávání, tak i zavádění nových výukových forem, včetně distančního a kombinovaného studia. MŠMT teď, což je ovšem výrazně pozitivum, říká nahlas a razantně, že tato orientace byla nejen správná, ale i potřebná, a proto je ji třeba podporovat. Otázku, zda a jak Bílá kniha ovlivní budoucnost olomoucké univerzity a jejích fakult, je proto nutné spojit s otázkou, jak si ministerstvo bude představovat svou participaci na dosažení cílů v tomto dokumentu stanovených. Pokud však na tuto otázku nedá uspokojivou odpověď, nebude Bílá kniha ničím jiným než proklamativním dokumentem, který byl přijat pouze proto, aby současná vláda získala body pro vstup České republiky do Evropské unie.

Na cestu tisíciletím...**365 myšlenek na 365 dní**

Ze stejnojmenného kalendáře pro rok 2001 autorů F. Mezihoráka, A. Nelešovské a H. Ševčíkové:

Únor 2001

Po 26

Victor Hugo (*1802): *Lze čelit invazi armád, nelze čelit invazi myšlenek.*

Út 27

František Lukeš (*1921): *Všechno stále poznáváme jen částečně, a proto se opakujeme, abychom se lépe v pravdě, která nás přesahuje, vyjádřili.*

St 28

Otakar Vávra (*1911): *Povaha člověka, povaha lidí, povaha národa se mění mnohem pomaleji, než se mění okolí.*

Březen 2001

Čt 1

František Hrubín (†1971): *Slovo v poezii nesděluje jen pojmy, ale i svou historii.*

Pá 2

Michail Gorbačov (*1931): *Únik do minulosti však není odpovědí na problémy budoucnosti.*

So 3

Artur Lundkvist (*1906): *Ten, kdo zabloudí, může omylem objevit nové cesty.*

Ne 4

Ježiš řekl ochrnutému: *„Pravím ti, vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů.“ (Lk 5, 24)*

-red-

... A TENTO TÝDEN...**27. ÚNOR**

Katedra botaniky PŘF UP, ul. Šlechtitelů 11, učebna č. 504, 13.30 hod.: Využití průtokové cytometrie pro analýzu genomu rostlin. Habilitační přednáška Ing. J. Doležela, CSc. (Ustav experimentální botaniky AV ČR Olomouc).

Přírodovědecká fakulta UP, Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, posluchárna č. 301, 13 hod.: Prof. J. Rachůnek, DrSc. (PřF UP Olomouc): *Grupy automatismů turnajů.* Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin Katedry algebry a geometrie PřF UP.

28. ÚNOR

Teoretické ústavy LF UP, Hněvotínská 3, 16 hod.: Endoskopie respiračního ústrojí. Přednáškový večer

Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy. Pořádá Spolek lékařů Olomouc.

Katedra botaniky PŘF UP, ul. Šlechtitelů, velký přednáškový sál č. 501, 16.30 hod.: Co je nového v ekofyziologii minerální výživy masožravých rostlin? Přednáší RNDr. L. Adamec (Botanický ústav AV ČR Třeboň). Pořádá Katedra botaniky PřF UP.

Posluchárna Katedry anorganické chemie PřF UP, Křížkovského 10 (Rektorát UP), 14 hod.: Doc. P. Hobza, DrSc. (Ustav fyzikální chemie J. Heyrovského, AV ČR Praha): *Nepravá vodíková vazba: teorie a experiment.* Společný seminář ČSCh – olomoucká pobočka a Katedry anorganické a fyzikální chemie PřF UP.

-red-

Glosa**Váha jedné publikace**

Pět let pracovalo šest autorů ze čtyř různých pracovišť na společném projektu s podporou tří grantů, aby z toho nakonec vyšla jedna publikace o pouhých šesti stranách s třemi obrázky v odborném časopise (*Divoky, V. et al., Proc. Natl. Acad. Sci. USA 98, 986–991, 2001*). Tak se rodí publikace v experimentálním oboru – biomedicině. Účel impaktního faktoru časopisu (v tomto případě deset) a jeho zohlednění při hodnocení vědeckobadatelských výsledků jsou více než zřejmé. Myslíme na to dostatečně v příslušných univerzitních a fakultních grémích?

-mh-

JAK JE (MOŽNÁ) NEZNÁTE...

... a pak se stane, že vás přijde políbit Múza...

Na Katedře zoologie v budově Přírodovědecké fakulty UP na tř. Svobody 26 byla loni od 22. 11. do vánoce instalována nevelká kolekce malých dřevorezby – plastik pod názvem *Dřevíčka*. Jde o artefakty s prvky ztotožnění umění i o objekty volné tvorby, a to různého tematického zaměření, inspirované vybranými vědními obory, poezií, antickou mytologií a dalšími. Jejich autor, **doc. E. Opatrný**, který se na katedře věnuje systematické zoologii obratlovců a zoogeografii, na sebe prozradil, že jeho první pokusy o tvořivé zvládnutí dřeva spadají už do doby jeho účasti na skautských táborech; jako gymnazista se poprvé pokusil o zhotovení populárního „majstrštyku“ amatérských řezbářů – řetězu řezaného bez přerušení z jediného kusu dřeva (dotáhl to tehdy pouze na tři články); k vyřezávání se intenzivně vrátil teprve na svém nynějším pracovišti.

Dá se vystopovat nějaká souvislost mezi uměleckou dřevorezbou a profesí zoologa?

Některé z výtvořů, ale jen malíčká část kolekce, jsou přímo objekty zoologické: *Tmorybka pekelná* (*Spinichthys infernalis*), *siamské kočky*, *žirafa z ventrálního pohledu* aj.

Jakým zásahům a úpravám je třeba vystavit kus dřeva, aby se mohlo stát *dřevíčkem*?

Zrod *dřevíčka* má řadu fází, z nichž jedna nemusí navazovat bezprostředně na jinou. Na počátku bývá získání materiálu: najdu ulomenou větev, jindy si vyžádám při úpravě parkové zeleně od zahradníků kus

Na uzeli (Nodasan aneb jogín), ořešák (J. Tillichovi)

dřeva a hajdu se vzácným úlovkem domů. Ale pozor! Čerstvě uříznuté dřevo se a) nedá použít hned, protože pod tlakem nástrojů uhýbá, bortí se a drobí; b) nesmí zůstat ponechané k sušení, protože by během několika dnů rozpraskalo.

Co tedy s tím?

Silnější kusy větví je vhodné rozdělit několika podélnými řezy, aby se snížilo vnitřní pnutí a veškerý čerstvý materiál je pak nutno nechat vysychat co nejpozději, třeba tak, že dřevo zabalíte do igelitové folie. Po několika dnech zjistíte, že dřevo nerozpraskalo, nýbrž zplesnivělo a je celé mokré vypocenou mizou. I očistíte povrch vlhkým kartáčem, igelit vyperete a vysušíte, dřevo ponecháte den, dva na vzduchu a pak zase zabalíte. Po několikerém zplesnivění, očistění, osušení a opětném zabalení rezignujete buďto vy (a dřevo vyhodíte), nebo dřevo; to pak dále plesniví, ale už jen trochu, a může pomalu dosychat bez zabalení. To trvá minimálně několik měsíců, ale mám mezi svými zásobami i špaliky z dob velkého průklestu Smetanových sadů v roce 1968. Ještě před dosušením je možné (a vhodné) podélně nařezat dřevo na polotovary – destičky o síle 5 až 20 mm. Destičky zabalíte do prodyšných sáčků nebo uložíte do krabic, popíšete (druh dřeviny, letopočet, místo původu...) – a opět běží čas, dny, měsíce,

Tmorybka pekelná (*Spinichthys infernalis*), cypríšek

roky... A pak se stane, že vás přijde políbit Múza. Je vhodné, stane-li se tak v době manželčiny delší nepřítomnosti – ne kvůli líbání, ale proto, že máte možnost začít svou inspiraci okamžitě realizovat.

Jakého druhu je ten polibek – necháte se spíše inspirovat konkrétním tvarem, materiálem, vlastnostmi toho kterého kusu dřeva, nebo se naopak držíte předem daného nápadu?

Před lety, kdy existenční podmínkou i vysokoškolských učitelů bylo absolvování různých školení dialektického materialismu, jsme se dověděli, že podle materialistického (tedy jediného správného) světového názoru je hmota prvotní a myšlení druhotné, zatímco podle idealistického (tedy mylného) světového názoru je prvotní myšlenka a hmota až pak. Práce s dřevíčky mě přivedly k poznání, že pravdivé (resp. chybné) je obojí učení: někdy to platí tak, jindy naopak. V jednom případě okamžitý nápad – idea zažehne v hlavě námět, který je postupně rozebírán, hozen na papír jako první návrh, dále obměňován až konečně doveden ke zpracování v prkénku nebo špalíku – tak vznikne dřevíčko idealistické. Jindy mě naopak nejdříve zaujme materiální realita – třeba bizarní forma „fládrů“ na řezné ploše dřeva, suky, kontrastní křivky na průřezu – následuje zapojení fantazie, pak kreslení, řezání, dlabání atd. – a zrodí se dřevíčko materialistické.

Zvláštní místo mezi vašimi dřevíčky, resp. náměty, zaujímá tzv. naiadologie neboli „všestranný vědecký výzkum mořských pannen, najád, nymf a sirén“. Proč?

Milují krásno. Krásné jsou výtvořky Přírody, ať už květiny, motýli, ptáci, duha v kapse rosy – no a k půvabným přírodninám nesporně patří i ženské tělo. Jak tedy nebyť uchvácen mořskou pannou, která spojuje ve své horní a dolní polovině krásu hned dvou přírodnin?!

Které dřevo je pro práci s dřevíčky nevhodnější?

Rozšířená představa, že nejlepší je dřevo lipové, není zcela přesná. Po lipovém špalíku bych sáhl jen v případě, kdybych zamýšlel vytesat metrového svatého Floriána nebo betlémské tři krále; pro dřevíčka je lipové dřevo svou měkkostí nevhodné. Pro určité účely – pro dílka bez jemných detailů – je možno vzít na milost čínský jalovec, především pro jeho nádhernou dvoubarevnost. Cením si také tisů pro jeho tvrdost umožňující vyřezávat i jemnější struktury. Nejtvrdsí mně známou tuzemskou dřevinou je dřín. V naší přírodě je vzácný (a chráněný!), získat tento nesmírně cenný materiál je možno občas v parku během průklestu. Podaří-li se nám získat větév o tloušťce aspoň 10 cm, zjistíme, že uprostřed šedobílé bělí probíhá ostře ohraničený válec jádra téměř čokoládově hnědé barvy... Existují ovšem i další použitelné dřeviny: ořešák, škumpa, švestka, třešň, dřítál...

Jaké nástroje používáte?

Jako první nástroj přichází na řadu tužka: nejprve se na papíře objeví náskry první představy, ta je pak

zpřesňována, načež se – opět tužkou – uspokojivý výsledek přenesne na vybranou destičku. Svidřík provrtá otvory uvnitř obrazce (nebozíček by destičku nejspíše rozštípl!), pak nastoupí lupenková pilka – výrazně tvar otvorů po svidříku a potom obejde vnější kontury obrazce. Potom se už rychle střídají nejrůznější dlatka, nožičky a pilničky, což trvá s přestávkami několik dnů i týdnů. Dokončený tvar je na povrchu ohlazen jemným smirkovým papírem. Posledním krokem je napaštění povrchu hotového výtvořku roztaveným parafínem nebo včelím voskem – kvůli zvýraznění barevných struktur (zásadně neuzívám žádného barvení, moření či lakování, usiluji o nejlepší uplatnění přírodního charakteru – barvy dřeva a jeho struktury). Nepostradatelnou pomůckou je také jodová tinktura a Spoflast – na poranění ruky.

Dřevíčko je hotovo – zbývá vyhlédnout vhodnou hrud', prst či zápěstí pro jeho definitivní umístění...

Doc. E. Opatrný dává rád k dobru lehcce mrazivou zmínku o svém literárním dvojníkovi – o postavě klenotníka z románu E. T. A. Hoffmana *Slečna ze Scudéry*, který žil v Paříži za časů Ludvíka XIV: věhlasný *Cardillac* byl ke svým výtvořům poután takovou vášní, že se s žádným svým šperkem nedokázal rozloučit; sice jej prodal, ale později si zákazník vyčítal, zamordoval ho a znovu získaný klenot zařadil do své tajné sbírky. Doc. E. Opatrný údajně ještě žádnou z nositelek svých dřevíček nezavraždil, ale připouští, že se s těmi věcičkami loučí jen velmi nerad...

Rozhovor připravila (a dřevíčko se smíšenými pocity – viz výše – na krk zavěsila)

V. Mazochová

„Chramostejlik“ (pro M. Hornička k jeho osmdesátinám), jalovec čínský

Miliónová soutěž

Redakce Žurnálu UP a webových stránek UP vyhlašuje soutěž pro všechny členy univerzity obce UP, jejímž cílem je **zachytit miliónové nebo jemu nejbližší (vyšší) číslo na počítačle úvodní internetové stránky UP www.upol.cz**. Chcete-li se soutěže zúčastnit, sledujte, jak počet návštěv narůstá.

Počínaje tímto číslem letošního Žurnálu UP pravidelně zveřejňujeme počet návštěv; v době uzavěrky se počet návštěv přiblížil číslu **635 695**.

A jak prokážete, že jste „miliónářem“? Vytiskněte úvodní internetovou stránku UP s údajem na počítačle a přineste ji do redakce Žurnálu UP. Vyhraje ten, kdo zachytí číslo 1 000 000 nebo nejbližší vyšší.

A výhra? Nechejte se překvapit.

Holdně štěstí přejí

redakce ŽUP a www.UP